

Методичні вказівки:

Етап 1 — складання сальдової (залишкової) відомості

Використовуючи дані в інвентаризаційному описі та план рахунків банку, необхідно визначити номер та характер кожного бухгалтерського рахунку. Після цього згрупувавши рахунки в порядку зростання номерів та підрахувавши проміжні підсумки за класами, розділами та групами, побудувати сальдову відомість за наведеною в зразку формою. Достовірність складання відомості контролюється рівністю дебетових та кредитових залишків за її рахунками.

Етап 2 — складання перевірного (щоденного) балансу

Згорнувши рахунки шостого і сьомого класів для визначення фінансового результату звітного періоду й відображення його за умовним технічним рахунком у складі власного капіталу, а також здійснивши перегрупування рахунків, які відображені у сальдовій відомості, за основними елементами балансу, слід скласти щоденний баланс за наведеною в зразку формою. Достовірність складання балансу контролюється рівністю сум активів та пасивів.

Етап 3 — складання проміжного (квартального) балансу

Використовуючи данні щоденного балансу необхідно шляхом їх кореляції за агрегованими показниками, скласти кварталний баланс банку. Достовірність складання балансу контролюється рівністю сум активів та пасивів.

Етап 4 — складання проміжного звіту про фінансові результати

Скласти звіт про фінансові результати за наведеною в зразку формою. Достовірність складання звіту контролюється відповідністю суми його фінансового результату, аналогічній у балансі.

*О. А. Островська, канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансів підприємств*

**УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ» З ВИКОРИСТАННЯМ
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Викладання дисципліни «Фінансовий аналіз» має удосконалюватися за такими основними напрямками: впровадження інноваційних технологій безпосередньо в навчальний процес; оптимізація системи оцінювання знань студентів з дисципліни.

За результатами оцінювання знань студентів визначається рівень засвоєння ними теоретичних знань і практичних навичок. Після вивчення дисципліни студент отримує загальну оцінку, яка враховує результати: поточної роботи та виконання комплексного завдання з використанням практичного матеріалу (до 20 балів); модульного (до 20 балів) та підсумкового контролю (до 60 балів).

За підсумками поточної роботи студент отримує від 0 до 20 балів. Згідно робочої навчальної програми з дисципліни середньопоточна оцінка розраховується як співвідношення сумарної величини оцінок до загальної їх кількості. Середня оцінка має переводитися в бали за шкалою: менше 2,4 — 0 балів; від 2,5 до 3,1—5 балів; від 3,2 до 3,7—10 балів; від 3,8 до 4,4—15 балів; від 4,5—20 балів. Практика оцінювання знань студентів попередніх років переконала про недоцільність трансформації знань студентів на рівні від 2,5 до 3,0 у будь-яку кількість балів. На нашу думку, студент може отримати 5 балів при демонструванні знань хоча б на рівні оцінки «Задовільно». Отже, вважаємо за доцільне для оцінювання поточної роботи студентів на практичних заняттях скористатися шкалою: менше 2,9—0 балів; від 2,9 до 3,4—5 балів; від 3,5 до 4,2—10 балів; від 4,3—15 балів. Виконання індивідуального завдання з використанням практичного матеріалу надає можливість студенту за умови успішного його захисту у формі презентації отримати додатково 5 балів.

Для здійснення проміжного контролю знань студентів проводиться два модулі. При цьому згідно робочої навчальної програми з дисципліни контрольна робота має включати три завдання: 2 тестових і задачу. Вважаємо, що модульні білети мають включати одне теоретичне питання і 2 задачі. За обидва модульних завдання студент може отримати від 0 до 20 балів.

Впровадження інноваційних технологій в навчальний процес передбачає активізацію процесу навчання. При вивченні дисципліни «Фінансовий аналіз» застосовуються: кейс-метод; семінари-дискусії; презентації. Захист практичного завдання проводиться у формі презентації, метою якої є обґрунтування результатів фінансового аналізу діяльності конкретного підприємства та доведення правильності розроблених студентом шляхів поліпшення фінансового стану підприємства. З метою активізації навчального процесу застосовується також кейс-метод: студент надає блок інформації (фінансова звітність за 3 роки, витяги зі статуту, тощо) по конкретному підприємству. В ході дискусії щодо оптимальності розроблених студентами висновків кожен зі студентів, що

приймає участь в обговоренні, може отримати оцінку за обґрунтованість висловлених пропозицій.

Оцінювання знань студентів за результатами іспиту здійснюється за 60-бальною системою. Згідно робочої навчальної програми з дисципліни «Фінансовий аналіз» екзаменаційний білет має включати 6 завдань: 2 теоретичних питання; 3 задачі; 1 тестове завдання із 5 тестів. На нашу думку, доцільно одну задачу подавати у вигляді тесту (з варіантами відповідей на завдання, проте з обов'язковим викладенням ходу його вирішення). Отже, оптимальною є така структура екзаменаційного білету: 2 теоретичних питання; 2 задачі; 2 тестових завдання (перше — із 5 тестів; друге — у вигляді задачі).

Отже, оптимізація системи оцінювання знань, поліпшення структури модульних та екзаменаційних завдань, використання методів активізації процесу навчання мають стати основними напрямками удосконалення викладання дисципліни «Фінансовий аналіз».

*О. Р. Охрамович, канд. екон. наук, доц.,
кафедра бухгалтерського обліку*

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК» ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ

Сучасний період розвитку економічних відносин у країні, процеси демократизації суспільства, інтеграція економіки України у світову систему господарювання, а також її входження до Європейського освітнього простору викликали необхідність підготовки висококваліфікованих кадрів. Для цього важливим стало проведення реформування системи освіти.

У результаті у вищих навчальних закладах, зокрема у КНЕУ імені Вадима Гетьмана, почали застосовуватися інноваційні технології в організації навчального процесу, а саме були впроваджені нова методика оцінювання знань студентів за шкалою ECTS та нові форми організації навчального процесу, як самостійна робота студентів і проведення індивідуально-консультативної роботи викладачів зі студентами.